

Universitat Rovira i Virgili

Defensa de la democràcia In Defence of Democracy

Antoni Rovira i Virgili

Defensa
de la democràcia

*In Defence
of Democracy*

ANTONI ROVIRA I VIRGILI

TARRAGONA, 2012

Traducció del text a l'anglès a càrrec de John Style.
Obra de la coberta de Domènec Corbella.

EDITA:

PUBLICACIONS DE LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
Av. Catalunya, 35 · 43002 Tarragona
Tel. 977 558 474 · Fax: 977 558 393
www.publicacionsurv.cat
publicacions@urv.cat

AROLA EDITORS
Polígon Francolí, parcel·la 3, nau 5 · 43006 Tarragona
Tel. 977 553 707 · Fax 977 542 721
www.arolaeditors.com
arola@arolaeditors.com

© del text, hereus d'Antoni Rovira i Virgili

Aquesta edició està subjecte a la llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 No adaptada de Creative Commons. Si voleu veure una còpia d'aquesta llicència accediu a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> o envieu una carta sol·licitant-la a Creative Commons, 444 Castro Street, Suite 900, Mountain View, California, 94041, EUA.

Taula de continguts

PRESENTATION · PRESENTACIÓ / 6 · 7

IN DEFENSE OF DEMOCRACY

DEFENSA DE LA DEMOCRÀCIA

The Defects of Democracy {12
Els defectes de la democràcia {13

Citizenship and Profession {16
La ciutadania i la professió {17

Good Scepticism {22
El bon escepticisme {23

Pessimism and Optimism {28
Pessimisme i optimisme {29

NOVETATS EDITORIALS / 35

L'AUTOR DE LA COBERTA / 42

Presentation

As has become customary over the past three years, once again we are pleased to publish a new book to mark Saint George's Day. As this year is also the twentieth anniversary of the Universitat Rovira i Virgili, we have chosen a selection of articles by the historian, politician and man of letters, the man from whom our university takes its name: Antoni Rovira i Virgili.

6 The four articles presented here come from his book, *Defensa de la Democràcia*, originally published in 1930 and again in 2010, in a new edition under the auspices of Memorial Democràtica, Pòrtic Editions and the Universitat Rovira i Virgili. They are, specifically, "The Defects of Democracy", "Citizenship and Profession", "Good Scepticism" and "Pessimism and Optimism". As well as the texts in the original Catalan, we have included translations in English by Dr. John Style, as a foretaste of a complete translation of Rovira's book, which is currently in preparation. In this way, we believe that Rovira i Virgili's words will have an impact outside Catalonia, because both in his person and his ideas he represents values that are universal.

Although these texts were written at the start of the twentieth century, they have stood the test of time, and, as will become clear to the reader, are still very relevant today. They contain reflexions on what we might call the constants of our lives, and

Presentació

Com cada Sant Jordi, des de fa tres anys, us posem al vostre abast un nou llibre per celebrar aquesta diada. Coincideix enguany amb la celebració del vintè aniversari de la Universitat Rovira i Virgili, i per aquest motiu hem volgut recollir una mostra dels articles de l'historiador, polític i home de lletres que dóna nom a la nostra universitat: Antoni Rovira i Virgili.

Els quatre textos que us presentem formen part del recull denominat *Defensa de la democràcia*, publicat l'any 1930 i reeditat l'any 2010 per iniciativa del Memorial Democràtic juntament amb l'Editorial Pòrtic i la Universitat Rovira i Virgili. Els articles seleccionats són, concretament, “Els defectes de la democràcia”, “La ciutadania i la professió”, “El bon escepticisme” i “Pessimisme i optimisme”. A més d'incloure els textos en català, com es van publicar inicialment, hi hem inclòs també la versió en anglès, a mena d'avançada de l'edició que, a cura del Dr. John Style, s'està preparant en aquesta llengua. Pensem que les paraules de Rovira i Virgili tindran així ressò més enllà de les nostres terres i permetran difondre el pensament i la figura de la persona que dóna nom a la nostra universitat.

El fet que siguin textos redactats a començaments del segle xx no comporta, com es podrà comprovar, una manca de connexió amb la realitat actual, donat que mantenen, al nostre

go beyond politics to include interesting references to science and allusions to poetry.

Once again, we would like to thank the custodians of the Rovira estate, the family and especially his daughter, Teresa Rovira i Comes, for their generosity to our university.

FRANCESC XAVIER GRAU VIDAL
Rector

entendre, una vigència per damunt dels anys: recullen algunes reflexions que són constants a la vida dels homes i les dones del nostre món, més enllà del fet polític, amb referències interessants a la ciència i al·lusions a la poesia.

Voldria agrair, un cop més, la generositat dels familiars que serveixen el llegat intel·lectual d'Antoni Rovira i Virgili, i en especial la de la seva filla, Teresa Rovira i Comes, envers la nostra universitat.

FRANCESC XAVIER GRAU VIDAL
Rector

In Defence
of Democracy

Defensa de la democràcia

The Defects of Democracy

The perfect political system has yet to be found. And it never will be. For this reason it is easy to criticize any of the known systems and democracy is no exception. And those idealistic democrats who present democracy as a formula that can ensure the happiness of men and nations have done it as much harm as have its irreconcilable enemies.

12 The theoretical defects of democracy are exacerbated when it is put into practice, but the practical defects are essentially the consequence of applying its principles in an incomplete or fraudulent manner. We could say that one of democracy's weaknesses is that it is often not democracy at all. It is unfair, however, to hold a principle responsible for the falsifications that are offered in its name. We should not condemn or proscribe false democracies, merely insist on true democracy. Most of the basic defects of which the democratic system is accused can be cured by greater democracy. There is much truth in the famous maxim which says that the ills of liberty are cured with liberty. The same can be said of democracy. The desire to make democracy pay for the ills arising from its adulteration is an inadmissible paradox. Even so, it is a paradox that is omnipresent.

Els defectes de la democràcia

El règim polític perfecte no sols està per trobar, sinó que no es trobarà mai. Per això és fàcil la crítica negativa de qualsevol dels règims coneguts. El règim democràtic no és una excepció en la regla. I aquells demòcrates idíl·lics que han presentat la democràcia com una fórmula segura per a la felicitat dels homes i dels pobles li han fet tant de mal com els seus enemics irreconciliables.

Els defectes teòrics de la democràcia apareixen multiplicats quan es passa a la pràctica. Però els defectes pràctics li vénen, principalment, d'una aplicació incompleta o fraudulosa dels seus principis. Podríem dir que un mal de la democràcia és que, en molts casos, no és ben bé democràcia. És injust, tanmateix, que fem responsable un principi de les falsificacions que hom en fabrica. Davant les falsificacions de la democràcia no hem de condemnar-la ni proscriure-la. N'hi ha prou d'exigir la democràcia veritable. La gran majoria dels defectes fonamentals que hom retreu al règim democràtic són susceptibles de curació per un tractament de més democràcia. Hi ha molta part de veritat en aquella famosa màxima que diu que els mals de la llibertat amb la llibertat es curen. La mateixa cosa pot dir-se de la democràcia. Voler fer pagar a la democràcia els mals que es deriven de la seva adulteració és una paradoxa inadmissible. Amb tot i això, veiem utilitzada aquesta paradoxa a cada punt.

14 The wounds of the world today are by no means due to any harmful action by democracy, but rather to the survival of the more primitive instincts of men and of multitudes over the intellectual, moral and material progress which man has made. Neither liberty nor democracy has the virtue of turning a man into an angel. The mistake of idealistic democrats and philosophical anarchists – acracy or anarchy is democracy taken to the limit – is to believe in the natural goodness of man and in its perversion as an effect of authoritarian oppression. Such oppression may make men and nations worse, as distant and recent history has shown. But suppressing these oppressive forces is not sufficient to establish paradise on Earth. If mankind were good by nature, oppressive regimes would never have been established in the first place.

Democracy is an instrument, not of perfection but for perfecting. It does not reveal the general good or set it in action, because it does not exist. But it helps the noble forces in the human spirit in their fight against the baser forces which goad and provoke them. These noble forces do not attain a complete and utter victory. But when their continuous efforts weaken, or when they are submerged under the assault of blind passions, the result is the downfall of individuals, into crime and denigration, and the downfall of the collective, into barbarity and tyranny.

Les nafres del món d'avui no són pas degudes a cap acció nociva de la democràcia, sinó a la supervivència dels instints primaris de l'home i de les multituds per damunt dels progressos d'ordre intel·lectual, moral i material que l'home ha realitzat. Ni la llibertat ni la democràcia tenen la virtut de convertir un home en un àngel. L'error dels demòcrates idíl·lics i dels àcrates filosòfics –l'acràcia és la democràcia portada al límit extrem– és el creure en la bondat natural de l'home i en la seva perversió per efecte de l'opressió autoritària. Aquesta opressió pot empitjorar els homes i els pobles, com la història vella i nova ens ensenya. Però no n'hi ha prou de suprimir les opressions per establir el paradís damunt la terra. Si l'home fos bo per naturalesa, hauria començat per no establir els règims opressors.

La democràcia és un instrument, no pas de perfecció, sinó de perfeccionament. No posa al descobert i en acció la bondat general, perquè aquesta no existeix. Però ajuda les forces nobles de l'ànima humana en les lluites contra les forces baixes que la burxen i l'empenyen. Aquestes forces nobles no aconsegueixen una victòria completa i definitiva. Però quan afluixen llur esforç continu, o quan són submergides per l'assalt de les passions orbes, es produeixen els naufragis individuals –crim i vilesa– i els naufragis col·lectius –barbàrie i tirania.

Citizenship and Profession

The so-called theories of the French Revolution – which were in fact developed prior to the Revolution and were not exclusive to France – described a type of person who was neither noble nor plebeian, rich nor poor, lawyer nor doctor, carpenter nor locksmith, tradesman nor farmer. This person was a citizen. Anyone of any class, condition or profession was a citizen. To the natural rights of people were added the political rights of citizenship. And if everyone is a citizen, and all citizens have both political and human rights, then every citizen is a political being: that is to say, they must intervene personally in political affairs. This intervention consists of active and passive suffrage, and of various other rights assigned to them by modern constitutions.

16

Thus, in daily life the status of citizen displaced the status of profession or trade. Lineage and profession no longer affected the public rights of individuals, and only the status as a person and a citizen remained. The consequence of this conception was the dissolution of the guilds and professional corporations and the creation of political parties. In the guilds and fraternities of a certain class or trade, people were grouped according to their birth and occupation. In political parties, people are grouped according to the affinity of their feelings and ideas, which are

La ciutadania i la professió

Les teories anomenades de la Revolució Francesa –que en realitat són anteriors a la Revolució i no són exclusives de França– establiren un tipus d'home que no és ni el noble ni el plebeu, ni el ric ni el pobre, ni l'advocat ni el metge, ni el fuster ni el manyà, ni el comerciant ni el pagès. Aquest home és el ciutadà. Tots els homes de qualsevol classe, condició i ofici són ciutadans. Als drets naturals de l'home s'afegiren així els drets polítics del ciutadà. I si de ciutadà n'és tothom, i tots els ciutadans tenen, a més dels drets humans, els drets polítics, cada ciutadà és un polític, és a dir, ha de tenir una intervenció personal en els afers públics. Aquesta intervenció consisteix en el sufragi actiu i passiu, i en altres diversos drets que les Constitucions modernes consignen.

D'aquesta manera, el caràcter de ciutadà féu desaparèixer, davant els afers generals, el caràcter de la professió o de l'ofici. En l'exercici dels drets públics s'esvaïren les condicions especials de la nissaga i de la feina quotidiana de cadascú, i es veié només la condició humana i ciutadana de tots. La conseqüència d'aquesta concepció fou la dissolució dels gremis o corporacions professionals i la creació dels partits polítics. En els gremis o confraries de gent de classe i d'ofici, els homes són agrupats segons llur naixement i llur ocupació. En els partits polítics, són agrupats per afinitat de sentiments i d'idees. Idees i sentiments

common not to a class or trade, but to all people and all citizens. It was thus concluded that everyone must participate in politics and that everyone is a political being. Public affairs must be subject to the intervention and consideration of all sorts of people: engineers and priests, doctors and surgeons, lawyers and legal advisors, boat builders and porters.

By contrast, corporatism or professionalism does not in fact recognize citizens. In this system, in their social life people belong to their trade. It is as simple as that. There is no common quality of citizenship, which is independent of profession. Corporate representation in the form of deliberating or consultative assemblies holds the professions of its members in the highest esteem, but pays no heed to the rights of citizens.

18

Within a system organised by professions, politics or the art of government is logically a profession reserved for a relatively small number of people, who in effect dedicate themselves to carrying on the affairs of government. This is the foundation of monarchies. Monarchs are political officers and governors par excellence. And, because monarchs, on their own, cannot deal with everything, they surround themselves with people in whom they trust, who make up the profession responsible for this area of human activity, a profession which needs specialised skills, as does the work of a clockmaker, farmer, judge or soldier.

This implies the death of politics, in the usual sense of the word. Politics as a profession becomes closed off, the job of

que no es refereixen a la classe o a l'ofici, sinó a allò que és comú als homes i als ciutadans. Per aquest camí s'arriba a la conclusió que tothom ha de fer política i que tothom és polític. Els afers públics han d'ésser intervinguts i sospesats per la gent de tota mena: enginyers i sacerdots, metges i cirurgians, advocats i procuradors, mestres d'aixa i bastaixos.

Al contrari, el corporativisme o professionalisme desconeix de fet el ciutadà. Dins aquest sistema, cadascú, en la vida social, és home del seu ofici, i prou. No existeix aquella qualitat comuna de ciutadania, independent de la professió. La representació de les corporacions en assemblees deliberants o consultives consagra el caràcter professional dels súbdits, però desconeix el dret dels ciutadans.

És lògic que dins el sistema professionalista, la política o art de governar sigui una professió reservada a un nombre, relativament reduït, d'homes dedicats pròpiament a la conducció dels afers de govern. Aquest és el fonament de la monarquia. Els monarques són, per antonomàsia, els homes d'ofici polític o governamental. I com que un monarca, tot sol, no podria donar l'abast, ell mateix es volta d'homes de la seva confiança, que completen el personal encarregat d'aquest ram de l'activitat humana, tan necessitat d'especialització com la feina del rellotger, del pagès, del jutge o del militar.

Això equival a la mort de la política, en el sentit corrent del mot. La política esdevé professió closa, i va a càrrec dels sobi-

sovereigns and ministers. Meanwhile, the clockmaker goes on making clocks, and the farmer cultivates the soil, and the soldier wages war, when there is war to be waged. The government of the state is the responsibility of the monarch and those he chooses. Others may give their opinions, when asked. If they have other faculties or rights, this undermines the principle of corporatism, which is essentially apolitical. Logically, the corporate system is appropriate to an absolute monarchy, which surrounds itself with assemblies for mere consultation.

rans i ministres. Mentrestant, el rellotger fa rellotges, i el pagès conrea el terrer, i el militar fa la guerra quan n'hi ha. El Govern de l'Estat va a càrrec del monarca i de les persones que ell tria. Els altres poden donar llur parer, quan hom els el demana. Si tenen altres facultats o drets, queda vulnerat el principi corporativista, que és essencialment apolític. Lògicament, el sistema corporatiu és propi de la monarquia absoluta, voltada d'assemblees simplement consultives.

Good Scepticism

Just as nihilistic and pessimistic scepticism is to be reviled, praise should be given to the intelligent and honest scepticism of those things that claim to be definitive in our world.

Precisely one of the most frequent reproaches against science, in the broad sense of the word, is that its principles and results are always uncertain. Many people – even intellectual and educated people – are contemptuous of science, as they consider it inadequate and deceptive. The people who have really been deceived, however, are those who think that doubt is a cause of weakness and a sign of inferiority.

22

Those who make defamatory remarks about science and doubt commit such an enormous injustice! Doubt is so closely connected to science that the latter would not exist without the former. Science has no need to be ashamed of its temporary and hypothetical nature. On the contrary, this is exactly where its spiritual nobility has its root. A dignified life involves considerable dedication not only to faith but also to scepticism.

In his *Sceptical Essays*, the mathematician and philosopher, Bertrand Russell, offers high, and yet serene, praise for scepticism. Commenting on this work, Henri de Varigny says, “Russell’s scepticism has a particular quality: it is that of a believer, a special type of believer, who knows that he does

El bon escepticisme

Tant com és vituperable l'escepticisme nihilista i pessimista, és lloable l'escepticisme intel·ligent i honest davant les coses que volen presentar-se com a definitives en el món dels homes.

Precisament, un dels retrets més freqüents contra la ciència, en l'ample sentit del mot, és que els seus principis i els seus resultats són sempre insegurs. Hi ha molta gent –fins i tot gent intel·lectual i lletrada– que menysprea la ciència, la troba insuficient i enganyosa. L'engany veritable, però, és dels qui es pensen que el dubte és una causa de feblesa i un senyal d'inferioritat.

Quina gran injustícia la dels bescantadors de la ciència i del dubte! El dubte està tan lligat a la ciència que aquesta, sense aquell, no pot existir. No és cap vergonya per a la ciència el seu caràcter interí i hipotètic. Al contrari; en això radica la seva noblesa espiritual. L'home ha de tenir, per viure dignament, una profunda zona de fe. Però ha de tenir també amples zones d'escepticisme.

En els seus *Sceptical Essays*, el matemàtic i filòsof Bertrand Russell, fa un serè i alt elogi de l'escepticisme. Comentant aquesta obra diu Henri de Varigny: «L'escepticisme de Russell és d'una qualitat particular: és el d'un creient, d'un creient especial, que sap que ell no ho sap tot; l'escepticisme d'un home que

not know everything; the scepticism of a man who measures the extent of the work already accomplished by humanity in its first stages, who sees all the imperfections, and who thinks that mankind will know how to correct its errors, on condition that it is not persuaded that it has made a masterpiece and that all that remains is to lie back and relax.” This healthy, dynamic scepticism, he adds, goes back to the origins of mankind. No-one was more sceptical than prehistoric man, who was only concerned with one thing; to improve his lot. Thus began an excellent tradition. “It is clear that to improve one’s lot is not everything; but it is important, and it helps to live more fully and more usefully.”

24

Scepticism understood in this way is fecund and beneficial. “No-one will debate the usefulness of scepticism”, continues Varigny, “as regards the excellence of social structures, laws and institutions: thanks to scepticism, improvements are continually made, even if they are still not enough.” In the field of science, scepticism is essential. It is the condition for the advances made every day.

It is worth quoting a noble and profound phrase of Duclaux’s on the subject of scepticism. It goes thus: “Because nothing is ever certain, science always advances.” And again, this sentence from Claude Bernard: “In science, scepticism is a form of progress.” William James proclaimed “the will to believe”; Bertrand Russell proclaims “the will to doubt”, and affirms that this will is a great virtue.

mesura l'extensió de l'obra ja acomplida per a la infantil humanitat, que en veu totes les imperfeccions, i pensa que l'home sabrà corregir els seus errors, a condició que no es persuadeixi que ha fet una obra mestra i ja només li cal reposar». Aquest escepticisme sà, i dinamogen, afegeix, data dels primers temps de la humanitat. Ningú no fou més escèptic que l'home prehistòric, el qual només tingué una preocupació: millorar la seva sort. Així inaugura una excel·lent tradició. «És clar que millorar la pròpia sort no ho és tot; però és ja molt, i això ajuda a viure més completament i més útilment».

L'escepticisme comprès d'aquesta manera és fecund i benèfic. «Ningú no discutirà la utilitat de l'escepticisme», segueix dient Varigny, «pel que fa a l'excel·lència de l'estructura social, de les lleis, de les institucions: és a causa d'aquest escepticisme que es produeixen contínuament millores, però insuficients encara». En el camp científic, l'escepticisme és essencial. És la condició dels progressos que cada dia es realitzen.

Cal citar una noble i profunda frase de Duclaux a propòsit de l'escepticisme, és aquesta: «Perquè no està segura de res, la ciència avança sempre». I encara aquesta altra frase de Claude Bernard: «En la ciència, l'escepticisme és un progrés». William James predicà «la voluntat de creure»; Bertrand Russell predicà «la voluntat de dubtar», i afirma que aquesta voluntat té una gran virtut.

Ending his commentary on Russell's work, Varigny observes, "Science is in a perpetual state of becoming, and with it all other things, including political and moral ideas; mankind has undertaken a never-ending task, and that is what makes its activities and ideas so interesting." We must doubt not only science, but also politics. This is what Bertrand Russell believed. And this doubt – which is not incompatible with human convictions – is the philosophical foundation of liberalism.

«La ciència», acaba dient Varigny en el seu comentari al treball de Russell, «es troba en un perpetu esdevenir, i així mateix totes les altres coses, les nocions polítiques, morals; l'home està adscrit a una tasca sense límits, i això és el que fa tan interessants la seva activitat i les seves idees». Hem de dubtar, no solament davant la ciència, sinó també davant la política. Així ho creu Bertrand Russell. I bé: aquest dubte –que no és incompatible amb les humanes conviccions– constitueix el fonament filosòfic del liberalisme.

Pessimism and Optimism

The spectacle of life and the world has always given rise to optimists and pessimists, people who have seen things through a glass darkly and people who have seen things through rose-tinted spectacles. In terms of temperament, there is a duality. Between the two, there stretches a long sliding scale, almost as long as all the people born on Earth standing in line.

28 Which temperament is better: the pessimist's or the optimist's? Considered in absolute terms, both temperaments are prejudicial, even pathological. The absolute optimist and the absolute pessimist are, at their two extremes, the craziest people in the universe. Those who gaze on the spectacle of life on Earth and see it all as clear, good and beautiful, just as like those who see it all as dark, ugly and vile, are optically impaired in spiritual terms.

When he enters a garden, Leopardi sees only wilting flowers, broken branches, severed buds, pulled up shoots, trampled grass and plants martyred by insects. This is proof of the desolation within his soul, and that his vision of devastation all around is mainly a projection of his pain. For this reason, when he finds no objective pretexts for a pessimistic interpretation of the spectacle of the world, he seeks, with an instinct of profound distrust, the sad things he would wish to see behind the most innocent and idyllic of realities:

Pessimisme i optimisme

Davant l'espectacle de la vida i del món, sempre hi ha hagut optimistes i pessimistes, gent que ha vist les coses de color fosc i gent que les ha vistes de color de rosa. És una dualitat temperamental. Entre aquests dos temperaments típics, s'estén una llarga gradació, gairebé tan llarga com la filera dels homes nats a la terra.

Quin temperament és millor, el pessimista o l'optimista? Considerats en absolut, tots dos temperaments són perniciosos i fins patològics. L'optimista absolut i el pessimista absolut són, per dos caires oposats, els éssers més folls de l'univers. Aquells que guaitant el terrenal espectacle ho veuen tot clar i bell i bo, com aquells altres que ho veuen tot fosc i lleig i vil, pateixen un defecte d'òptica espiritual.

Quan Leopardi entra en un jardí i només hi veu flors emmalaltides, branques trencades, brots tallats, brins esqueixats, herbes calcigades, plantes sotmeses a martiri pels insectes enemics, ofereix una prova que la desolació és dintre la seva ànima, que la visió del mal pertot arreu és principalment una projecció de la pròpia ànima dolorosa. Per això, quan no troba pretextos objectius per interpretar pessimísticament els espectacles del món, cerca, amb un instint de profunda malfiança, les coses tristes que voldria veure darrere les realitats més innocents i idíl·liques:

What are you doing, Moon, in the sky? Tell me, what are you doing, silent Moon?

The pessimist finds in pain the justification for his state of mind. In joy, or the absence of objective pain, he finds the apparent lack of pain deceptive. The beautiful impassivity of a starry night cannot be taken on trust by a pessimist. Something terrible must be lurking there. And Leopardi continues his tortured questioning:

*And when I see the stars burning in the sky,
I say to myself in thought:
To what end so many torches?
What is the infinite aria doing, and that deep
Serene infinity? What does it mean, this
Immense solitude? And I, what am I?*

30

It would be perfectly useless to try to bring the pessimist out from his dark hole. For him, pain and evil are the only reality; joy and goodness are simply treacherous outward appearances. Deep within the pessimist's psychology there is a paradoxical enjoyment of suffering. The pessimist feels a strange and powerful voluptuousness upon diving into the icy black waters of his torment. Pessimism is a form of moral masochism.

Che fai tu, luna, in ciel? Dimmi, che fai, silenciosa luna?

El pessimista, davant el dolor, es ratifica en la seva posició anímica. Davant la joia o l'absència del dolor objectiu, veu un engany en les aparences no doloroses. La bella impassibilitat de la nit estelada no pot ésser sincera per al pessimista. Alguna cosa horrible deu amagar. I Leopardi segueix el seu torturador interrogatori:

*E quan miro in cielo arder le stelle,
dico fra me pensando:
A che tante facelle?
Che fa l'aria infinita, e quel profondo
infinito seren? che vuol dir questa
solitudine immensa? ed io che sono?*

Ben inútil serà tot esforç per treure el pessimista del seu clot obac. Per a ell, el dolor i el mal són la realitat única, la joia i el bé, simples exterioritats traïdores. En el fons de la psicologia pessimista hi ha el paradoxal gaudi del sofriment. El pessimista sent una estranya i poderosa voluptuositat a cabussar-se dins la negra aigua glaçada del seu turment. El pessimisme és un masoquisme moral.

Does that mean, then, that the example of perfect spiritual health and human efficacy is to be found in the optimist? We have already said that the systematic or absolute optimist is also a pathological case. After careful consideration, an optimist will be found to be foolish or naïve: in other words, a pessimist in disguise. Any excessive projection of temperament onto vision or judgement of external things will give false images and ideas, whether good or bad.

32 Let us leave aside the foolish optimist who says “everything is fine”, or “things are going better than ever” and talk a little about the naïve optimist. One who needs to dream in order to be able to believe, to work and to hope is not a healthy optimist, nor an example to follow. Dreams often conceal a lack of faith. Living on dreams, on dreams alone, is in all truth a poor way to live. The naïve optimist is not to be trusted. The threat of disillusionment is always lurking. And when disillusionment strikes, such temperaments suffer terribly. The naïve optimist of today is the disillusioned person of tomorrow. A nation of dreamers, or a nation that is led by dreamers, will have a tragic future.

People have to be above optimism and pessimism. They must know how to behave, to work, and to hope without relying on the dangerous drugs that are false, all-absorbing dreams. Their actions must not be tied to promises of success. They must believe without demanding miracles. They must follow their path, taking more notice of the guiding stars above than the spectacular, ephemeral fires where dreams burn.

Vol dir això que el tipus de la perfecta salut espiritual i de l'eficàcia humana és l'optimista? Ja hem dit que l'optimisme sistemàtic o absolut és també un cas patològic. Si ho mireu bé, en un optimista trobareu un beneit o un il·lús, que és un pessimista disfressat. Tota accentuada projecció del temperament individual sobre la visió i el judici de les coses exteriors dóna imatges i idees falses, en mal o en bé.

Deixarem de banda l'optimista beneit del «tot va bé», o de l'«ara va millor que mai», i parlarem una mica de l'optimista il·lús. Aquell qui, per creure i per treballar i per esperar necessita les il·lusions, no és un sa optimista; no és tampoc l'home exemplar. La il·lusió amaga sovint la manca de la fe. Viure d'il·lusions, només d'il·lusions, és, en bona veritat dur una pobra vida. L'optimista il·lús no és gaire de fiar. Té sempre al davant l'amenaça de la desil·lusió. I el cop de la desil·lusió és terrible per a aquests temperaments. L'il·lús o dirigit per il·lusos tindria un tràgic esdevenidor.

L'home ha d'estar per damunt de l'optimisme i del pessimisme. Cal que sàpiga obrar i treballar i esperar, sense necessitat de les il·lusions mentideres i absorbents, que són drogues perilloses. No ha de lligar la seva acció a les promeses d'èxit. Ha de creure sense exigir miracles. Ha de fer el seu camí guaitant més l'alt estel guador que no pas els efímers focs apoteòsics on cremen les il·lusions.

Novetats editorials

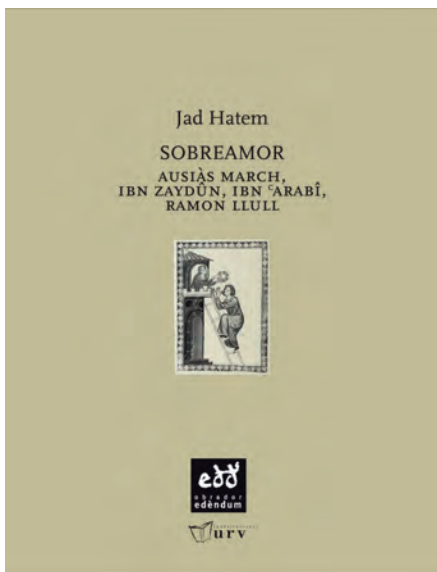
El 2005 es va posar en marxa el segell editorial Publicacions URV amb l'objectiu d'editar i distribuir, a través de diverses col·leccions, obres universitàries de caràcter institucional, docent, investigador i divulgatiu.

Amb les nostres publicacions, la Universitat Rovira i Virgili no només fa visibles els resultats de la recerca universitària sinó que, a més a més, fomenta la cultura i posa el coneixement al servei de la societat.

Este libro pone de relieve las conexiones entre arte y ciencia y muestra cómo la precisión matemática se halla en el corazón de las obras literarias estudiadas. En todas ellas se constata la presencia de proporciones numéricas y de patrones geométricos arquetípicos que se relacionan con la dimensión espacio-temporal. La sinergia creada por las abstracciones matemáticas y por el simbolismo de los números, de las figuras geométricas y de los cuatro elementos logra un efecto multiplicador del valor estético y del significado de estas obras.

Tarragona: Universitat Rovira i Virgili, 2011 · 116 pàg. · 17 x 24 cm ·
Rústica · ISBN 978-84-8424-195-9 · 12,5 €

En aquest assaig tocant al sobreamor Jad Hatem ens invita a reflexionar entorn de les seves grans preocupacions: com establir ponts de diàleg entre les diferents disciplines (fenomenologia de la religió, poesia i filosofia) i entre les diverses cultures (cristiana i islàmica, especialment). Amb aquest fi, confronta dos pensadors vigorosos, Ramon Llull i d'Ibn cArabi, amb dos poetes apassionats, Ausiàs March i Ibn Zaydŭn. Si l'obra dels pensadors ens arriba en forma de dues imposants armades doctrinals, enmig de les quals la poesia hi té una posició més aviat modesta, l'obra dels poetes se'ns presenta en forma de dues altives caravel·les empeses pel vent indeturable de ritmes i rimes.

Tarragona: Universitat Rovira i Virgili & Obrador Edèndum, 2011 ·
114 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-197-3 · 11 €

En aquesta publicació trobareu un seguit de capítols elaborats per professorat de la nostra universitat que reflexionen sobre la presència de les dones a la universitat i l'impacte d'aquesta participació en el coneixement científic generat. Cada capítol està concebut des de la disciplina de coneixement de la seva autora o autor però comparteixen una anàlisi: És necessari eliminar les barreres que dificulten una major participació de les dones en la producció de coneixement i cal, també, assegurar-nos que el coneixement que produïm és sensible a la perspectiva de gènere. Aquest llibre mostra que, per assolir la igualtat entre dones i homes, ens queda per endavant molta feina, però que també són moltes les fites assolides. L'accés de les dones a la universitat és una d'elles.

Tarragona: Universitat Rovira i Virgili, 2011 · 124 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-189-8 · 17 €

Atleta 1 (oli sobre paper, 35 x 100 cm)

DOMÈNEC CORBELLA had a broad academic training. He studied at the School of Applied Arts and Artistic Trades (La Llotja) and at the Sant Jordi School of Fine Arts, both in Barcelona. Later he studied at the International University of Art and the Academy of Fine Arts in Florence and the Accademia Raffaello in Urbino, where he studied engraving. He held his first individual exhibition at the Palazzo Strozzi in Florence in 1971. Since 1979 he has taught Art at the Faculty of Fine Arts in Barcelona.

During the 1970s he mainly focused on engraving and was selected to participate in international biennial events in Germany, France, the ex-Yugoslavia and Switzerland. During the 1980s he focused more on painting, creating works that were characterised by expressionist and gestural features (described by Arnau Puig as “chromatic calligraphy”), but also works with a more emphatic informalism and strong brushstrokes through which the bodies of human figures are perceived.

During the 1990s the artist clearly became more interested in figuration with works rooted in the Mediterranean, soft harmonies of colour, tone and textures reminiscent of murals, silent environments, atemporal gardens, and characters from classical mythology clearly reminiscent of ancient Greek art and ceramics. Generally the artist’s work of this period transmits calm, tranquillity, stillness, and a poetic vision of his particular world.

Athlete 1 and *Athlete 2* demonstrate the artist’s classical origins, with figures of male athletes in full action. These are powerful, slightly anachronistic bodies created with the minimum of elements. They are closely related to the background and use a colour and texture that recall the rapid, expressive brushstrokes of the artist’s first works.

Domènec Corbella (Vallfogona de Riucorb, 1946)

Amb una àmplia formació acadèmica, Domènec Corbella va estudiar a l'Escola d'Arts Aplicades i Oficis Artístics de Barcelona (Llotja) i a l'Escola Superior de Belles Arts de Sant Jordi de Barcelona. Posteriorment va estudiar a la Universitat Internacional de l'Art i a la Reial Acadèmia de Belles Arts de Florència, i a l'Acadèmia Rafaello d'Urbino, on va dur a terme estudis de gravat. Al Palazzo Strozzi de Florència va realitzar, el 1971, la primera mostra individual. Des del 1979 és professor de pintura a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona.

Durant els anys setanta es va dedicar essencialment al gravat i va ser seleccionat en biennals internacionals d'Alemanya, França, l'ex-Iugoslàvia i Suïssa. A la dècada següent, més dedicat a la pintura, va crear una obra caracteritzada per trets expressionistes i gestuals, obres de "cal·ligrafia cromàtica", com les va denominar Arnau Puig, però també d'un informalisme més rotund, de pinzellades fortes, entre les quals s'entreveïen els cossos de figures humanes.

Als anys noranta es va decantar de manera més clara per la figuració amb obres d'arrel mediterrània, suaus harmonies de color, tonalitats i textures que recordaven pintures murals, ambients silenciosos, jardins atemporals; personatges trets de la mitologia clàssica, amb notòries reminiscències tant de l'art del període arcaic grec, com de la seva ceràmica. En conjunt, una obra que transmet calma, tranquil·litat, quietud, una visió poètica del món particular de l'autor.

Atleta 1 i *Atleta 2* evidencien el seu origen clàssic amb figures d'atletes masculins en plena acció. Figures de cossos contundents, lleugerament arcaïtzants, aconseguïdes amb un mínim d'elements. Tenen una estreta relació amb el fons, amb un ús del color i de la textura que fa que no s'oblidin les primeres obres de pinzellada ràpida i gestual. [A. S.]

La web de Publicacions URV

www.publicacionsurv.cat

Us oferim tots els títols que s'han editat fins avui per la Universitat Rovira i Virgili en una interfície de cerca adequada a les necessitats de la xarxa. A més a més d'informar de les dades habituals pel que fa als llibres (dades bibliogràfiques, compra, descàrrega, etc.) s'hi integren elements de xarxa social, com ara el twitter, el facebook o librarything, i la possibilitat de subscripció per canal RSS de tots els subapartats.

Cent anys de dones a la universitat

En aquesta publicació trobareu un aplec de capítols elaborats per professionals de la nostra universitat que reflexionen sobre la presència de les dones a la universitat i l'impacte d'aquesta presència...

Propostes per a la universitat pública i el sistema de recerca i innovació de Catalunya

Cent anys de dones a la universitat

El corazon matemàtic de la literatura

Sobresomar

A través de la vanguardia hispanoamericana

A través de la vanguardia hispanoamericana reúne las ponencias y comunicaciones del VIII Congreso Internacional de la Asociación Española de Estudios Literarios Hispanoamericanos, celebrado en Terragona entre los días 16 y 19 de septiembre de 2008. Durante aquellas jornadas se abordaron, siempre desde una perspectiva crítica, temas y aspectos diversos; autores y obras relacionados con las vanguardias literarias de Hispanoamérica; orígenes, momento histórico y posteriores transformaciones; se valoró también su relación con las fuentes europeas, pero destacando, ante todo, las aportaciones originales.

▶ Altres títols

▶ Eslòqües: Llengua, lingüística i literatura

▶ Índex

▶ Llegit 4 vegades

Propuestas para la universidad pública y el sistema de investigación e innovación de Cataluña

1. ¿Se puede mejorar el nivel de confianza que la sociedad catalana tiene en su universidad?
2. ¿Se puede mejorar la eficacia y la eficiencia de la universidad mediante la reforma del sistema de gobernanza?
3. ¿Se puede mejorar la eficacia y la eficiencia del sistema de investigación de Cataluña en un contexto de restricción presupuestaria?
4. ¿Se puede favorecer la transformación de nuevo conocimiento en innovación en productos y procesos y mejorar la competitividad del país a medio plazo?

5. ¿Disponen el país de las herramientas para hacer posibles los cambios?

Todas estas preguntas, planteadas en estos términos o en términos similares, son hoy, en el mes de noviembre de 2011, más que pertinentes, indispensables para Cataluña. Imagina este documento gracias a la sagacidad y diligencia de una persona que, ante la generación de un documento sensorial, manifestó: «¿y cuáles serían las preguntas para que la respuesta fuera SI?».

El mismo planteamiento y orden de las preguntas, y el intento de responderlas, dan pie al autor a responder y procurar a mejorar la competitividad del país a medio plazo.

De acuerdo con lo expuesto en esta trabajo y con los datos que en él se recogen, en opinión del autor, la respuesta a las cinco preguntas planteadas es la misma: SI.

▶ Universitat Rovira i Virgili

▶ Descarga el libro

▶ Llegit 4 vegades

Sociologia econòmica

Notícies

Presentació del llibre "El corazon matemàtic de la literatura"

El proper divendres, 30 de març, es durà a terme la presentació del llibre El corazon matemàtic de la literatura...

Presentació del llibre "Cent anys de dones a la universitat"

El proper dimarts, 13 de desembre, es durà a terme la presentació del llibre Cent anys de dones a la...

Presentació de la revista Anxú d'Etnografia de Catalunya

El proper dimarts 29 de novembre, a les 18 h, a l'Àxix d'Etnografia de Catalunya (Axi 521 del campus Catalunya)...

Enllaços

- ▶ Editorials universitàries
- ▶ D&VE
- ▶ Cosèntia Edicions
- ▶ Unió de Editorials Universitàries

www.publicacionsurv.cat

es posa a disposició de la societat

I, de manera especial, posa l'accent en els llibres electrònics, una aposta que ja és una realitat, per tal de fomentar la difusió del coneixement que es genera a la universitat. Tot i que la major part de les editorials universitàries ofereixen revistes electròniques en format obert, com les que ja s'inclouen en el nou portal, la URV és la primera d'implementar aquesta filosofia en les seves col·leccions de llibres electrònics.

- * són d'accès i de descàrrega gratuïta, de manera universal
- * estan editats sota llicències Creative Commons, que permeten el lliure intercanvi dels llibres, i per tant, del coneixement que s'hi conté

Els quatre textos que us presentem formen part del recull denominat *Defensa de la democràcia*, publicat l'any 1930. Els articles seleccionats són, concretament, “Els defectes de la democràcia”, “La ciutadania i la professió”, “El bon escepticisme” i “Pessimisme i optimisme”. A més d'incloure els textos en català, com es van publicar inicialment, hi hem inclòs també la versió en anglès, a mena d'avançada de l'edició que, a cura del Dr. John Style, s'està preparant en aquesta llengua. Pensem que les paraules de Rovira i Virgili tindran així ressò més enllà de les nostres terres i permetran difondre el pensament i la figura de la persona que dóna nom a la nostra universitat.